

STOP DOPALACZOM

Ogólnopolskie badanie „Młodzież a dopalacze – postawy i zachowania” zostało zaprojektowane i przygotowane w Głównym Inspektoracie Sanitarnym. Badanie przeprowadzono we wrześniu 2016 roku w oparciu o autorski kwestionariusz ankiety na reprezentatywnej grupie 5.500 uczniów w wylosowanych szkołach w Polsce. Losowanie miało charakter warstwowy proporcjonalny, błąd szacunku nie przekracza 1,32 punktu procentowego przy poziomie ufności równym 95%. Badanie zrealizowano na próbie: uczniów II klas gimnazjów oraz II klas liceów, techników i zasadniczych szkół zawodowych. W każdej z wylosowanych szkół objęto badaniem jedną klasę drugą, ankiety wypełniali wszyscy obecni w dniu ankietyzacji uczniowie.

Głównym celem projektu było uzupełnienie wiedzy w obszarze funkcjonowania rynku „nowych narkotyków”, które stanowią obecnie istotne zagrożenie dla młodych Polaków. Uzyskane wyniki posłużą do lepszego dopasowania działań profilaktycznych, mających służyć znaczącemu ograniczeniu problemu tzw. „dopalaczy”.

Deklarowany przez uczniów wiek pierwszych kontaktów z substancjami zastępczymi to najczęściej co najmniej 13-14 lat, czyli okres nauki w gimnazjach. Relatywnie wcześniejszy pierwszy kontakt z dopalaczami deklarują chłopcy.

Analiza wskazań starszych uczniów pokazała zróżnicowane nasilenie doświadczeń z dopalaczami, najwięcej badanych, aż ponad 30% wskazań to uczniowie zasadniczych szkół w województwie mazowieckim, lubelskim i łódzkim. Odsetek uczniów zgłaszających kontakty z dopalaczami w technikach to 20% w województwach: lubelskim, mazowieckim, podlaskim. W liceach młodzież najrzadziej deklaruwała kontakt ze środkami zastępczymi, najwyższy odsetek 10% w liceach ogólnokształcących występował w województwach: podkarpackim, lubuskim i łódzkim.

W przypadku wpływu pozostałych zmiennych charakteryzujących populację uczniów deklarujących stosowanie dopalaczy to miejsce zamieszkania (miasto/wieś) nie ma większego znaczenia, to wydaje się, że rodzaj rodziny, w jakiej są wychowywani uczniowie można traktować jako determinantę.

Okazuje się, że uczniowie mieszkający z rodzicami rzadziej decydują się na tego rodzaju doświadczenia. Częściej dochodzi do korzystania z dopalaczy wśród uczniów wychowywanych przez opiekunów innych niż rodzice i uczniów mieszkających samodzielnie. Podobnie w sytuacji, gdy jeden z opiekunów pracuje poza miejscem zamieszkania – w tym przypadku również wzrasta odsetek osób zażywających dopalacze.

Badanie zostało dofinansowane w ramach „Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” rozpoczął się 1 lipca 2012 r. a zakończył się 31 marca 2017 r. Jego przeprowadzenie było możliwe dzięki porozumieniu, jakie 28 czerwca 2012 r. powstało między Biurem do Spraw Zagranicznych Programów Pomocy w Ochronie Zdrowia, pełniącym funkcję Instytucji Pośredniczącej, a Głównym Inspektoratem Sanitarnym – Instytucją Realizującą. Przy realizacji tego projektu uczestniczyły także cztery instytucje partnerskie: Instytut Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki w Lublinie, Instytut Medycyny Pracy im. Prof. J. Nofera w Łodzi, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, wykonane w ramach projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej. Projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej. Dofinansowanie Projektu w 15% w kwocie 606 828 CHF (1 868 424 PLN) stanowi wkład krajowy zapewniony przez Ministra Zdrowia.

[PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA](#)